

Na temelju članka 19. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, broj 71/14, 118/14 i 154/14) i članka 29. Statuta Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, a na prijedlog dekanice Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, prof. dr. sc. Dore Smolčić Jurdana, Fakultetsko vijeće na 111. sjednici, održanoj dana 22. srpnja 2015. godine, donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Na Fakultetu za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu (u daljnjem tekstu: Fakultet ili poslodavac), u cilju zaštite života i zdravlja zaposlenika i održavanja povoljnih uvjeta rada, u skladu s djelatnošću Fakulteta, sredstvima rada i brojem zaposlenika, provodi se zaštita na radu na temelju procjene opasnosti radnih mjesta i sukladno pozitivnim propisima Republike Hrvatske, ovom Pravilniku i aktima koje je Fakultet ovlašten donijeti.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom utvrđuje se organizacija provedbe zaštite na radu te prava, obveze i odgovornosti poslodavca i radnika. Na pitanja koja nisu uređena ovim Pravilnikom primjenjuju se odredbe važećih zakonskih i podzakonskih propisa iz područja zaštite na radu te odgovarajuće odredbe drugih akata Fakulteta.

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku i imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose jednako na muški i ženski rod.

Članak 4.

Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku, u smislu Zakona o zaštiti na radu, imaju sljedeća značenja:

- radnik je fizička osoba koja u radnom odnosu obavlja poslove za poslodavca,
- druga osoba je osoba koja se po bilo kojoj osnovi rada nalazi na mjestu rada (poslovni suradnik, davatelj usluga i dr.),
- osoba na radu je fizička osoba koja nije u radnom odnosu na Fakultetu, ali za njega obavlja određene aktivnosti, odnosno poslove, a koja se po bilo kojoj osnovi rada nalazi na mjestu rada (poslovni suradnik, davatelj usluga i dr.),
- mjesto rada je svako mjesto na kojemu radnici i osobe na radu moraju biti ili na koje moraju ići ili kojemu imaju pristup tijekom rada zbog poslova koje obavljaju za poslodavca, kao i svaki prostor, odnosno prostorija koju poslodavac koristi za obavljanje poslova i koja je pod njegovim izravnim ili neizravnim nadzorom,
- izdvojeno mjesto rada je mjesto rada u kojemu radnik ugovoreni posao obavlja kod kuće ili u drugom prostoru koji nije prostor poslodavca,
- nezgoda je neočekivani i neželjeni događaj na radu ili u vezi s radom koji nije uzrokovao ozljeđivanje radnika, ali bi ga pri minimalno izmijenjenim subjektivnim, odnosno objektivnim okolnostima, u ponovljenom slučaju mogao uzrokovati,
- opasnosti su svi uvjeti na radu i u vezi s radom, koji mogu ugroziti sigurnost i zdravlje radnika,
- ovlaštenik je radnik kojemu je poslodavac, neovisno o drugim ugovorenim poslovima, dao ovlaštenja za provedbu zaštite na radu,
- ovlaštena osoba je pravna ili fizička osoba koju je ministarstvo nadležno za rad ovlastilo za obavljanje poslova zaštite na radu,
- ozljeda na radu je ozljeda radnika nastala u prostoru poslodavca u kojemu obavlja rad, ili ga tijekom rada koristi, ili mu može pristupiti, odnosno drugi prostor koji nije prostor poslodavca, ali radnik u njemu obavlja rad,

- povjerenik radnika za zaštitu na radu je radnik koji je u skladu s ovim Zakonom izabran da zastupa interese radnika na području zaštite na radu,
- stručnjak zaštite na radu je radnik kojeg je poslodavac odredio za obavljanje poslova zaštite na radu i koji ispunjava propisane uvjete za obavljanje tih poslova,
- specijalist medicine rada je specijalist izabran od strane poslodavca u skladu s propisima o specifičnoj zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju,
- rizik je umnožak vjerojatnosti nastanka opasnog ili štetnog događaja i štetnosti toga događaja, odnosno njegove posljedice,
- prevencija je planirana, odnosno poduzeta mjera u svakom radnom postupku kod poslodavca, s ciljem sprječavanja ili smanjenja rizika na radu,
- sredstva rada su građevine namijenjene za rad s pripadajućim instalacijama, uređajima i opremom, prometna sredstva i radna oprema.

Članak 5.

(1) Otklanjanje opasnosti za život i zdravlje zaposlenika na Fakultetu se osigurava implementacijom načela i odredbi propisa koji reguliraju zaštitu na radu i organizaciju rada Fakulteta.

(2) Zaštita na radu je sustav pravila, načela, mjera, postupaka i aktivnosti, čijom se organiziranom primjenom ostvaruje i unapređuje sigurnost i zaštita zdravlja na radu, s ciljem sprječavanja rizika na radu, ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, bolesti u vezi s radom te ostalih materijalnih i nematerijalnih šteta na radu i u vezi s radom.

II. PROCJENA RIZIKA

Članak 6.

(1) Osnovna pravila zaštite na radu jesu ona kojima se uklanja ili smanjuje opasnost za osobe na radu na Fakultetu.

(2) Opasnosti su definirane i procijenjene dokumentom i projektom procjene opasnosti.

(3) Osnovna pravila zaštite na radu sadrže zahtjeve kojima mora udovoljavati sredstvo rada kada je u upotrebi, a naročito: u pogledu opskrbljenosti sredstava rada zaštitnim napravama, osiguranje od udara električne struje, sprečavanje nastanka požara i eksplozije, osiguranje potrebne radne površine i radnog prostora, osiguranje potrebnih puteva za prolaz, transport materijala i izradaka, za evakuaciju radnika, osiguranje čistoće, potrebne temperature i vlažnosti zraka, osiguranje potrebnog osvjetljenja radnog mjesta i okoline, ograničenje buke i vibracija u radnom prostoru i okolini, osiguranje od štetnih atmosferskih i klimatskih utjecaja, osiguranje od djelovanja opasnih radnih tvari i zračenja, te u pogledu osiguranja uređenih i urednih prostorija za rad i osobnu higijenu.

Članak 7.

(1) Fakultet, uzimajući u obzir poslove i njihovu prirodu, procjenjuje rizike za život i zdravlje radnika i osoba na radu, osobito u odnosu na sredstva rada, radni okoliš, fizikalne štetnosti, kemikalije, uređenje mjesta rada, organizaciju procesa rada, jednoličnost rada, statodinamičke i psihofiziološke napore, psihičko radno opterećenje i druge rizike koji su prisutni, radi sprječavanja ili smanjenja rizika.

(2) Fakultet je obavezan imati procjenu rizika, izrađenu u pisanom ili elektroničkom obliku, koja odgovara postojećim rizicima na radu i u svezi s radom i koja je dostupna radnicima na mjestu rada, a u skladu s odredbama Zakona.

(3) Fakultet je obavezan utvrditi i obavljati poslove zaštite na radu u skladu s procjenom rizika i brojem radnika.

Članak 8.

Fakultet je obavezan, na temelju procjene rizika, primjenjivati pravila zaštite na radu i poduzimati mjere za sprečavanje i smanjenje izloženosti radnika utvrđenim rizicima, kako bi otklonio ili sveo na najmanju mjeru vjerojatnost nastanka ozljede na radu te kako bi osigurao bolju razinu zaštite na radu.

Članak 9.

(1) Fakultet je obavezan radnike uključiti u postupak procjene rizika, na način propisan Zakonom.

(2) Fakultet je odgovoran za organiziranje i provođenje zaštite na radu radnika u svim dijelovima organizacije rada i u svim radnim postupcima.

(3) Fakultet je obavezan, na temelju procjene rizika, osposobiti radnika za rad na siguran način, i to:

- 1) prije početka rada,
- 2) kod promjena u radnom postupku,
- 3) kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene,
- 4) kod uvođenja nove tehnologije,
- 5) kod upućivanja radnika na novi posao, odnosno na novo mjesto rada.

(4) Osposobljavanje iz stavka 3. ovoga članka poslodavac je obavezan provesti u slučaju promjene, odnosno pojave novih rizika, neovisno o tome je li s tim u vezi već izmijenio ili dopunio procjenu rizika.

(5) Osposobljavanje radnika, ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu Fakultet će provoditi tijekom radnog vremena o svom trošku.

Članak 10.

(1) Fakultet je obavezan provoditi prevenciju stresa na radu ili u vezi s radom, kako bi sveo na najmanju mjeru.

(2) Fakultet je obavezan provoditi zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima i provesti mjere zabrane pušenja na Fakultetu u svim radnim prostorijama.

Članak 11.

Fakultet je obavezan na mjestima rada i sredstvima rada trajno postaviti sigurnosne znakove na vidljivom mjestu.

Članak 12.

(1) Fakultet je obavezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnike koji će provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima.

(2) Fakultet je obavezan broj radnika iz stavka 1. ovoga članka, njihovu osposobljenost i potrebnu opremu, utvrditi i osigurati u skladu s propisima koji uređuju zaštitu od požara i spašavanje.

Članak 13.

(1) Fakultet je obavezan organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima i drugim osobama do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijema u zdravstvenu ustanovu te je obavezan omogućiti postupanje javne službe hitne medicinske pomoći.

(2) Fakultet će vodeći računa o trenutnom ukupnom broju zaposlenika, osposobiti tri radnika za pružanje prve pomoći u skladu s pravilima zaštite na radu i u pisanom obliku uručiti im obavijest da su određeni za pružanje prve pomoći.

(3) Fakultet je obavezan provoditi zabranu zlouporabe alkoholnih pića i sredstava ovisnosti na mjestima rada prikladnim mjerama.

III. OBAVEZE DEKANA

Članak 14.

Dekan Fakulteta organizira i provodi zaštitu na radu, vodeći računa o prevenciji rizika i raspoloživim sredstvima.

Članak 15.

U okviru obavljanja poslova zaštite na radu, dekan obavlja i sljedeće poslove:

- donosi akte koji reguliraju materiju zaštite na radu,
- prati provedbu plana i programa mjera zaštite na radu,
- osigurava izradu procjene rizika koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom,
- prihvaća izvješća o stanju i provođenju mjera zaštite na radu,
- odlučuje o financiranju obavljanja poslova zaštite na radu,
- donosi odluke o provedbi propisa koji reguliraju materiju zaštite na radu.

Članak 16.

(1) Izvršavanje poslova zaštite na radu čije obavljanje, na temelju procjene dekana, nije u mogućnosti stručno provoditi ili za koje nema mogućnosti unutar Fakulteta, može se ugovoriti s vanjskom ovlaštenom stručnom organizacijom (ovlaštenom osobom).

(2) Ovlaštena osoba iz prethodnog stavka ovog članka mora udovoljavati zahtjevima važećih propisa.

(3) U slučaju ugovaranja izvršavanja poslova zaštite na radu na način propisan prvim stavkom ovog članka, može se zaključiti ugovor o trajnoj suradnji.

Članak 17.

(1) Poslodavac je obavezan voditi evidencije, čuvati isprave te davati obavijesti i podatke u skladu sa Zakonom i drugim propisima koji reguliraju materiju zaštite na radu.

(2) Davanje obavijesti i podataka provodi se na način koji osigurava čuvanje privatnosti radnika, u skladu s posebnim propisom koji regulira materiju zaštite osobnih podataka.

Članak 18.

Dekan je obavezan stručnjaku zaštite na radu, ovlašteniku i povjereniku radnika za zaštitu na radu učiniti dostupnom dokumentaciju, a posebno procjenu rizika i popis mjera koje se provode u svrhu smanjenja i uklanjanja procijenjenih rizika te evidencije i isprave koje je obavezan voditi i čuvati u skladu sa Zakonom.

IV. OVLAŠTENIK

Članak 19.

(1) Dekan može provođenje zaštite na radu prenijeti na jednog ili više svojih ovlaštenika u okviru njihovog djelokruga rada.

(2) Ovlaštenik je radnik kojeg je dekan, neovisno o poslovima njegovog radnog mjesta, pisanom odlukom imenovao ovlaštenikom te mu dao ovlaštenja za provedbu zaštite na radu i to kako slijedi:

- radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora osposobljenog radnika,
- isključi iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna, odnosno sigurna, kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika,
- u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu osigura evidentiranje svake nezgode i ozljede na radu te svakog slučaja postupanja radnika u skladu s odredbom članka 69. stavaka 3. i 4. Zakona o zaštiti na radu,
- nadzire da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu i uputama poslodavca,
- osigurati potreban broj radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu,
- osigura da se u vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mjesta rada.

Članak 20.

(1) Ovlaštenik je obavezan osigurati da su sredstva rada sigurna, održavana i prilagođena za rad u skladu s pravilima zaštite na radu.

(2) Ovlaštenik je obavezan obavijestiti dekana o potrebi isključenja iz uporabe sredstava rada na kojima nastanu promjene zbog kojih mogu postojati rizici za sigurnost i zdravlje radnika.

V. STRUČNJAK ZA ZAŠTITU NA RADU

Članak 21.

(1) Fakultet je obavezan osposobiti jednog zaposlenika kao stručnjaka zaštite na radu.

(2) Dekan je obavezan stručnjaku zaštite na radu omogućiti ispunjavanje obveza.

VI. ODBOR ZA ZAŠTITU NA RADU

Članak 22.

(1) Fakultet je obavezan imenovati Odbor za zaštitu na radu.

(2) Odbor za zaštitu na radu je savjetodavno tijelo za unapređivanje zaštite na radu Fakulteta.

Članak 23.

(1) Odbor za zaštitu na radu čine dekan ili njegovi ovlaštenici, stručnjak zaštite na radu, izabrani specijalist medicine rada te drugi imenovani članovi.

(2) O imenovanju članova odbora za zaštitu na radu dekan donosi pisanu odluku.

(3) Predsjednik odbora za zaštitu na radu je dekan ili njegov ovlaštenik.

Članak 24.

- (1) Sa svrhom kontinuiranog unapređivanja zaštite na radu, odbor planira i vodi računa o:
- primjeni propisa koji reguliraju materiju zaštite na radu,
 - organizaciji obavljanja poslova zaštite na radu,
 - obavješćivanju i osposobljavanju radnika u vezi sa zaštitom na radu,
 - prevenciji rizika na radu i u vezi s radom.

(2) Radi rješavanja specifičnih pitanja zaštite na radu, dekan može u rad odbora uključiti stručnjake za pojedina područja.

Članak 25.

(1) Odbor za zaštitu na radu sastaje se minimalno jednom u tri mjeseca i o svojem radu vodi zapisnik.

(2) Iznimno od prethodne odredbe, u slučaju smrtne ili teške ozljede na mjestu rada, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti ili nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, dekan je obavezan sazvati sjednicu odbora za zaštitu na radu u roku od dva radna dana od dana saznanja za činjenicu. O održavanju sjednice predsjednik odbora obavještava nadležnog inspektora koji može prisustvovati sjednici.

Članak 26.

(1) Pripreme radnje za sazivanje sjednice odbora zaštite na radu obavlja predsjednik odbora.

(2) Zapisnik sjednica odbora sastavlja predsjednik odbora ili radnik koji je član odbora, a kojeg dekan pisanim putem na to ovlasti.

VII. POVJERENIK RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU

Članak 27.

(1) Radnici Fakulteta mogu između sebe birati povjerenika radnika za zaštitu na radu.

(2) Izbor povjerenika radnika za zaštitu na radu, njegova prava i obveze utvrđeni su i provode se u skladu s odredbama Zakona.

VIII. OBAVEZE RADNIKA

Članak 28.

(1) Radnik je obavezan osposobljavati se za rad na siguran način kada ga na osposobljavanje uputi dekan.

(2) Radnik je obavezan obavljati poslove s dužnom pažnjom i voditi računa o svojoj sigurnosti i zaštiti zdravlja te sigurnosti i zaštiti zdravlja radnika koje njegovi postupci ili propusti mogu ugroziti.

Članak 29.

Radnik je obavezan surađivati s dekanom, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, povjerenikom radnika za zaštitu na radu i specijalistom medicine rada u rješavanju svih pitanja zaštite na radu.

Članak 30.

Radnik mora odmah izvijestiti dekana, ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu ili povjerenika za zaštitu na radu o svakoj činjenici za koju smatra da predstavlja neposredni rizik za sigurnost i zdravlje, kao i o svakom nedostatku uočenom u sustavu zaštite na radu.

Članak 31.

Radi utvrđivanja, odnosno provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje određenih poslova, Fakultet može prije zasnivanja radnog odnosa i tijekom trajanja radnog odnosa o svom trošku uputiti radnika na zdravstveni pregled.

Članak 32.

Radnici, povjerenici radnika za zaštitu na radu, ovlaštenici te stručnjaci zaštite na radu, obvezni su surađivati u provođenju zaštite na radu.

Članak 33.

(1) Strani radnici moraju, uz uvjete propisane posebnim propisima, ispunjavati i uvjete propisane odredbama Zakona o zaštiti na radu i propisa donesenih na temelju njega.

(2) Fakultet će stranog radnika koji je upućen na rad obvezno provjeriti da li je osposobljenost sigurno postupanje, a ukoliko nije, osigurati njegovu osposobljenost i upoznati ga u sadržaj ovog Pravilnika.

IX. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA RADNIKA

Članak 34.

(1) Fakultet je obavezan osigurati radniku zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu.

(2) Zdravstvena zaštita iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se suradnjom poslodavca, ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu i radnika s izabranim specijalistom medicine rada.

(3) Poslodavac je obavezan izabranom specijalisti medicine rada osigurati pristup na mjesta rada radi provođenje s ovlaštenicima, stručnjacima zaštite na radu, radnicima i povjerenicima radnika za zaštitu na radu te s nadležnim inspektorima.

Članak 35.

(1) Radi utvrđivanja, odnosno provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje određenih poslova, Fakultet može prije i tijekom radnog odnosa o svom trošku uputiti radnika na zdravstveni pregled.

(2) Ako prema pravilima zaštite na radu, određene poslove mogu obavljati samo radnici koji ispunjavaju posebne uvjete koji se odnose na zdravstveno stanje, odnosno psihofizičku sposobnost, isprave o ispunjavanju tih uvjeta izdaje specijalist medicine rada.

(3) Ocjenu radne sposobnosti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka utvrđuje specijalist medicine rada, na temelju uputnice Fakultet, uzimajući u obzir podatke o poslovima i drugim okolnostima od utjecaja na ocjenu sposobnosti radnika za obavljanje poslova iz procjene rizika, koji se odnosi na poslove koje obavlja radnik čiju je sposobnost potrebno ocijeniti.

IX. ODGOVORNOST ZA ŠTETU NA RADU I U VEZI S RADOM

Članak 36.

(1) Ozljeda na radu i profesionalna bolest koju je radnik pretrpio obavljajući poslove za poslodavca smatra se da potječe od rada i poslodavac za nju odgovara po načelu objektivne odgovornosti.

(2) Poslodavac može biti oslobođen odgovornosti ili se njegova odgovornost može umanjiti ako je šteta nastala zbog više sile, odnosno namjerom ili krajnjom nepažnjom radnika ili treće osobe, na koje poslodavac nije mogao utjecati niti je njihove posljedice mogao izbjeći, unatoč provedenoj zaštiti na radu.

Članak 37.

Ovlaštena osoba odgovara za štetu na radu i u vezi s radom koju uzrokuje poslodavcu, odnosno radniku, obavljanjem poslova zaštite na radu, ako ne postupa u skladu s odredbama ovoga Pravilnika i Zakona o zaštiti na radu i drugih propisa.

X. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 38.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zaštiti na radu (Klasa: 003-05/02-01/02, Ur. broj: 2156-24-02-02-01), od 7. veljače 2002. godine.

Članak 39.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana nakon objave na oglasnoj ploči Fakulteta.

KLASA: 003-05/15-01/09

URBROJ: 2156-24-15-02-01

Opatija, 22. srpnja 2015.

Dekanica

prof. dr. sc. Dora Smolčić Jurdana, v. r.